

VIÖS AB

Vegetation & Infrastruktur Örjan Stål AB

PM

001-017

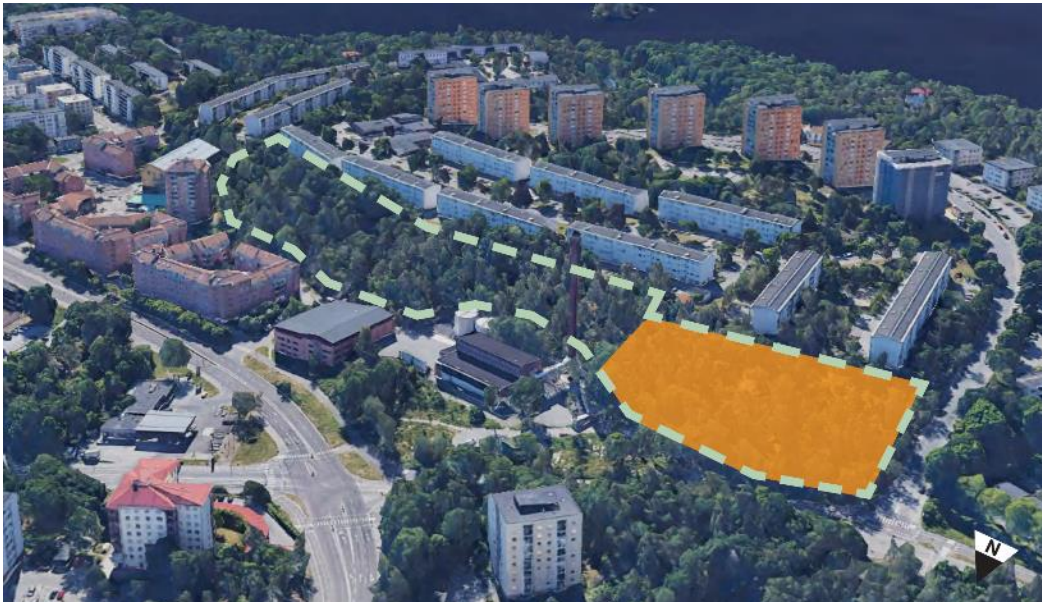
Utredning bevarande av träd Äpplarö

Bakgrund

Örjan Stål, VIÖS AB har fått i uppdrag som underkonsult åt Landskapslaget att undersöka förutsättningar till att kunna bevara träd, i samband med planering av bostadsexploatering vid Kv Äpplarö i Farsta strand. Ett platsbesök utfördes den 4 december av skrivandes och Landskapsarkitekt Lisa Mayer. Som underlag till utredningen har också utkast till en landskapsanalys utförd 2023-09-22 av Landskapslaget samt naturvärdesinventeringen från 2021-10-29 av Calluna studerats.

Allmän beskrivning av området

Naturområdet är en grön korridor mellan bebyggelsen på höjden av Brunskogsbacken och nedan utmed Magelungsvägen (se figur 1). Marken består av tunna jordlager med berg i dagen och stenblock i de brantare partierna. Trädbeståndet består av blandskog med asp, sälg, ek, gran och tall som är i majoritet, där några av dessa är större och äldre. Vid skogsområdet närmast parkeringarna vid flerfamiljshusen utmed parkeringarna växer merparten av asparna. Enligt naturinventeringen så bedöms de högsta naturvärdena finnas i den västra delen av naturområdet (se figur 1, gult område).

Figur 1. Markerat område som är under utredning för byggnation. Gul markerat område har bedömts till högsta naturvärde (bild Landskapslaget).

VIÖS AB
Kaunasvägen 42
352 49 Växjö

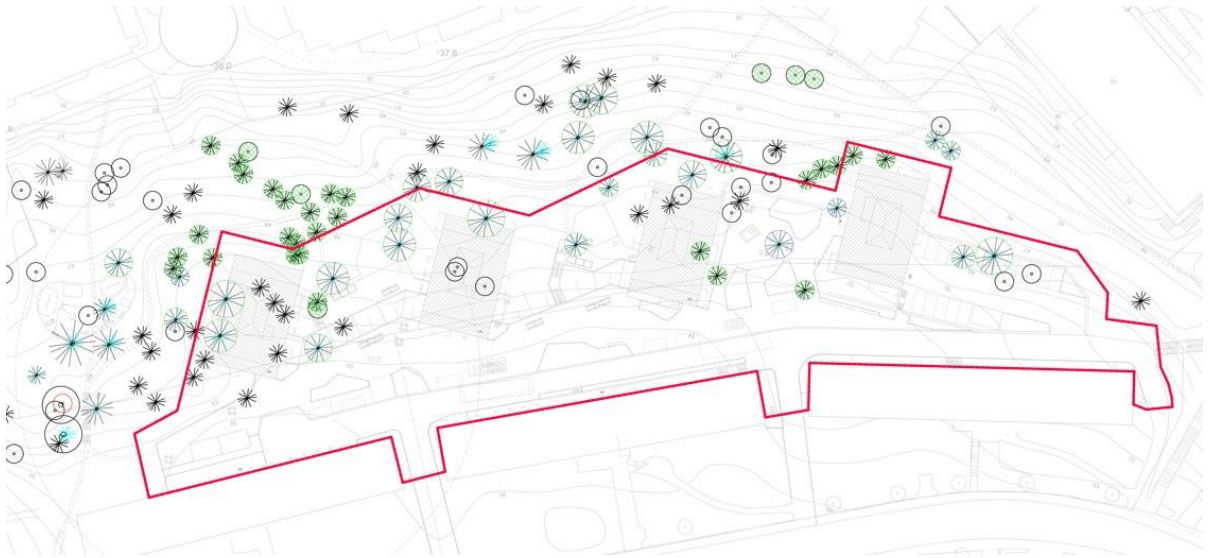
Örjan Stål
Mobil 070-6578424
orjan.stal@viosab.se

VIÖS AB
Org.nr 556726-9930

Konsekvensbedömning av planeradbyggnation

Byggnationen är planerad att utföras på höjden mot Brunskogsbacken i form av fyra rektangulära flerfamiljshus i form av suterräng. I utrymmet nedanför byggnaderna på höjden är det tänkt att naturmarken ska bevaras. Medan marken mellan huskropparna troligtvis kommer att förändras. Inom närområdet för planerade byggnader på kortsidan i slänten och mellan huskropparna, har det identifierats ett antal träd vilka bedöms värda till att sparas (se figur 2).

Figur 2. Föreslagna placering av fyra byggnader. Rött område indikerar troligt arbets- och etableringsområde. Bilden visar inte alla träd på platsen utan de med stora naturvärden och med stora boendekvaliteter. (bild Landskapslaget)

Vid byggnation på höjden och ner i slänten i naturområdet kommer det att krävas schakter och urtagning av berg för grundläggning av husen. Dessa markarbeten kan komma till att bidra till att vattenflödet förändras i markytorna nedanför uppförda byggnader. En ändring av topografin bidrar till att de träd som växer nedanför utförda markgrepp riskerar med tiden till att påverkas negativt på grund av vattenbrist. Störst risk för träd till att få försämrade växtförutsättningar där vattenflödet ändras är de träd som växer längst ned i en platå med tjockare jordlager. Vid en sådan ståndort har träd anpassat sitt rotsystem efter god tillgång till växttillgängligt vatten. Då mängden växttillgängligt vatten kommer att minska finns risken till att träd utsätts för torkstress som kan leda till lägre vitalitet och på sikt till att träd kan dö.

Slutsats

Den allmänna uppfattningen till föreslagna placeringen av byggnaderna på höjden utmed naturområdet är att det finns goda förutsättningar till att kunna bevara ett antal träd utan att de riskeras påverkas negativt. Av de träd som kommer att hamna vid kortändan till huskropparna, finns risk till att dessa får försvagad vitalitet på grund av ändrade vattenflöden. I detta fall bedöms dock risken som liten. Orsaken till detta antagande är att träden växer i en sluttning med tunna jordlager vilket bidragit till att dessa träd redan är anpassade till torra markförhållanden. Dessutom är majoriteten av träden tallar som är en trädart som också har hög resistans mot torka.

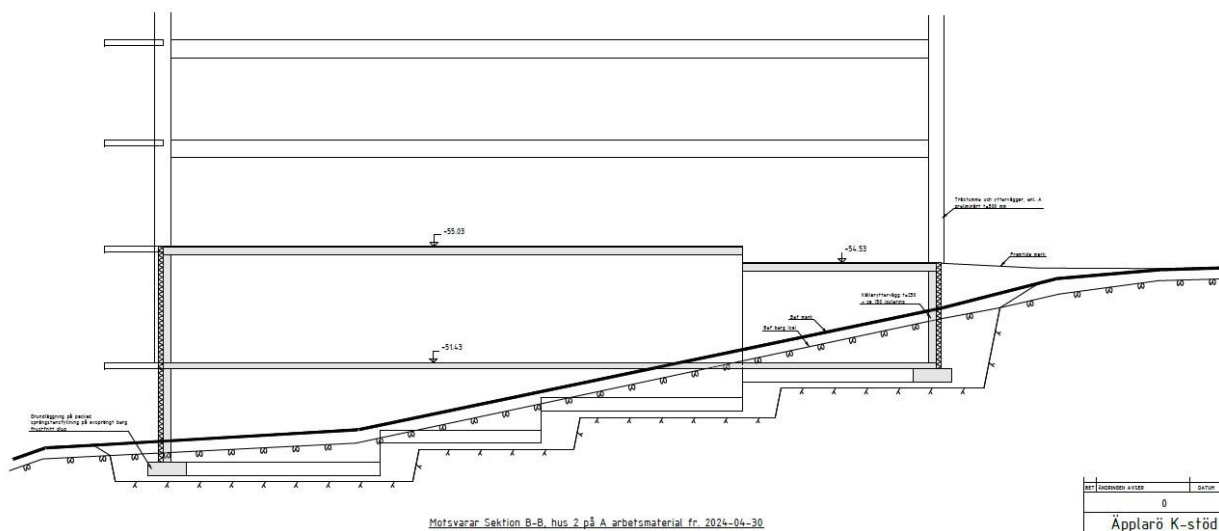
VIÖS AB
Kaunasvägen 42
352 49 Växjö

Örjan Stål
Mobil 070-6578424
orjan.stal@viosab.se

VIÖS AB
Org.nr 556726-9930

En annan faktor till att risken bedöms som mindre till att träden ska drabbas av sämre vattentillgång, är att byggnaderna föreslås till att grundläggas genom suterrängkonstruktion. Denna byggteknik innebär att grundläggningen inte kommer att kräva så omfattande schakter eller urtagning av berg. Vilket på så sätt minskar risken till att vattenflödena ändras i större omfattning vid kortändan av uppförda byggnader (se figur 3).

Figur 3. Planerade byggnader föreslås utformas och grundläggas som suterräng hus

Det är eftersträvaransvärt att använda takvattnet som kan tas ned fördröjs och översilas för att kompensera för den tillströmning av vatten som ändras/minskas. Detsamma gäller vattnet som kommer på gårdarna mellan husen där också behandlas så att det liknar dagens situation så långt det går.

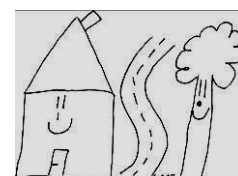
Det är av vikt att det trädbestånd som sparas norr om byggnaderna behåller träd i olika åldersstadier och då även yngre träd för att säkra en framtida succession,. Här kan det vara av vikt att det sker en nyplantering för att stärka upp en bra åldersstruktur. Nyplantering bör ske med mindre storlekar då det kan bli svårt att plantera större storlekar på grund av markförhållandena med tunna jordlager och ytligt berg.

Det som däremot ses som en större osäkerhet till att kunna skydda och bevara önskvärda träd är de ytor mellan huskropparna där det finns träd. För att kunna utföra byggnation av så pass stora och höga byggnader kommer det också att krävas stora arbets- och etableringsytor mellan huskropparna. Uppfattningen är att det kan bli svårt till att kunna spara större och flera träd utmed långsidorna och mellan byggnaderna samt närmast kortsidorna norrut. Inom dessa område kommer det att behövas nyttjas stora utrymmen för uppställningar av byggkranar, byggnadsställningar, personalbodar etc. Erfarenheter från liknande byggnationsstrukturer där målsättningen har varit att bevara träd eller naturmark, har påvisats att det sällan har givits ett tillfredställande slutresultat. Ett realistiskt riktmärke är att träd kan sparas med en stam 4 meter från fasad. Att spara träd närmare än 4 meter är ytterst tveksamt. Föreslagen fastighetsgräns kan föreslås att ligga närmast 4 meter utanför fasad. Möjlighet att spara träd beror på trädrotternas utbredning och vilka schaktmetoder som används. Rotkartering kan behöva göras i känsliga lägen. Linjeskärning vid bergsschakt är mer skonsamt för trädet.

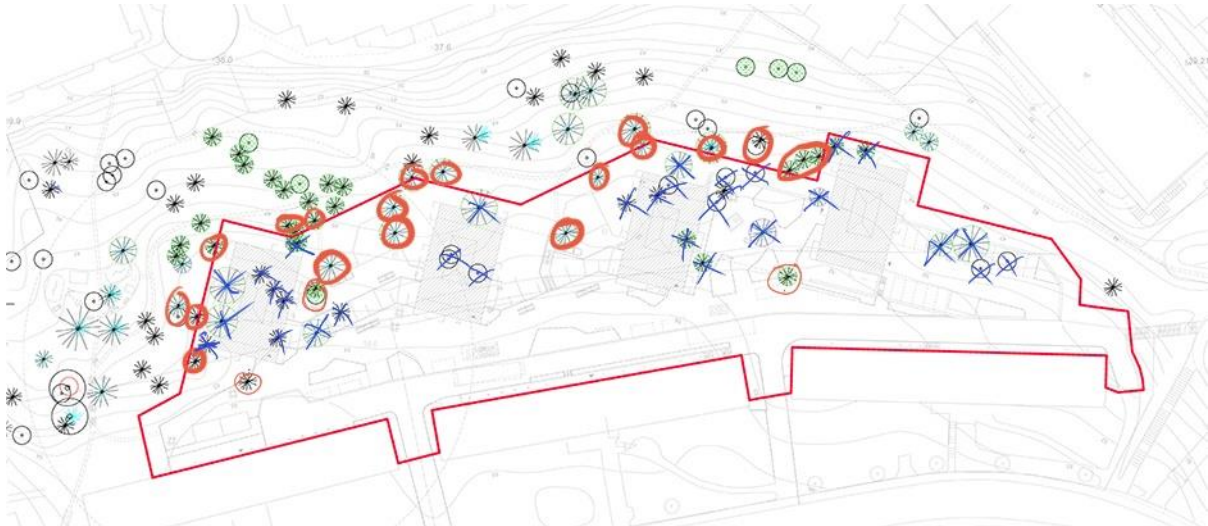
VIÖS AB
Kaunasvägen 42
352 49 Växjö

Örjan Stål
Mobil 070-6578424
orjan.stal@viosab.se

VIÖS AB
Org.nr 556726-9930

Konklusionen från platsbesöket och studier av ritningar för placering av byggnader samt konstruktion blir att de flestas träden i slutningen nedan för byggnaderna ges möjligheter till att kunna skyddas och sparas samt att ett antal träd mellan huskropparna också bör kunna sparas. Detta förutsätter dock att större delen av arbetsområdet, för uppställning av byggkranar och material sker söderut på platån utmed befintlig väg (se figur 4). Vid placering av arbetsområde uppe på platån mot befintliga byggnader krävs att ett större antal träd måste avverkas. Majoriteten av dess träd är yngre samt också är av arten asp. En hypotes är att det är mark som till stora delar är uppfyllt av massor från tidigare bygge på 50-talet. Dessa aspar bedöms ha ett relativt låga ekologiska- och estetiska värden samt bedöms kunna ersättas med nya träd.

Figur 4. Vid en placering av arbetsområdet och materialupplag på platån mot befintliga byggnader bedöms möjligheterna goda till att flera träd kan skyddas och sparas. Inringade träd utreds i förhållande till arbetsområdets krav och trädens närhet till grundläggning och andra markarbeten. Vajersågning kan i vissa fall möjliggöra möjligheten att spara ett träd. Överkryssade träd fälls. Bilden visar inte alla träd på platsen utan de med stora naturvärden och de med viktiga boendekvalitéer. Även fler träd kommer tas i beaktning i senare skede.

2024-10-23 Växjö

Örjan Stål VIÖS AB

VIÖS AB
Kaunasvägen 42
352 49 Växjö

Örjan Stål
Mobil 070-6578424
orjan.stal@viosab.se

VIÖS AB
Org.nr 556726-9930

